

Autoriteit
Consument & Markt

REG2027 – update KBG

Klankbordgroepbijeenkomst 12 mei 2025

Agenda

- Reacties n.a.v. klankbordgroep op 14 april
- Onderwerpen GTS
- Methode in detail
 - Tijdlijn
 - Transparantie
 - Duur reguleringsperiode

Reacties n.a.v. vorige KBG

Punten uit reactie GTS

- GTS uit algemene zorgen dat er te weinig voortgang zit in REG27, en dat de concrete invulling pas in het ontwerp-methodebesluit zal blijken.
- Inzake de versnellingsfactor roept GTS de ACM op om een cijfermatige onderbouwing en duidelijke argumentatie voor de versnellingsfactor van 1,3 te delen.
- GTS geeft aan dat de transportkosten maar een beperkt deel vormen van de totale energierekening. GTS roept de ACM dan ook op om in het kader van betaalbaarheid rekening te houden met de opbouw van de totale energierekening.
- Het voordeel voor de huidige gebruikers weegt hierbij wat betreft GTS niet op tegen het risico van hogere kosten voor de toekomstige gebruikers.
- Voor het voorstel om kosten vanuit algemene middelen te laten betalen verwijst GTS naar de uitspraak van het CBb: het is niet aan de ACM om in het methodebesluit dergelijke kosten voor de overheid als uitgangspunt te nemen.
- GTS erkent onzekerheid bij het gebruik van scenario's, maar acht verdedigbaar en in lijn met de uitspraak van het CBb dat scenario's een legitieme methode zijn.
- De versnellingsfactor van 1,3 acht GTS arbitrair. Deze is berekend voor de reguleringsperiode 2022-2026 en daarmee niet van toepassing voor de periode vanaf 2027. Ook als de huidige scenario's gevolgd worden is een nieuwe berekening dus noodzakelijk.
- GTS verzoekt om de versnellingsfactor nogmaals in een klankbordgroep te bespreken, zodat de input van alle belanghebbenden kan worden overwogen.
- GTS uit zorgen om de concrete uitwerking van de escalatieladder en roept de ACM op om verduidelijking te geven langs welke meetlat de netbeheerder beoordeeld zal worden.
- Het gegeven dat uitkomsten van procestoetsing slechts een indicatief signaal zijn ziet GTS als geruststellend, en ze roept de ACM op om dit ook correct te verwoorden in documentatie.
- Daarnaast roept GTS de ACM op om te onderbouwen waarom het opstellen van een limitatieve lijst voor procestoetsing niet mogelijk is, en hier criteria voor op te nemen in het methodebesluit.
- GTS wil schriftelijk bevestigd zien dat uitkomsten van de process maturity scans and process mining uitkomsten slechts een indicatief signaal kunnen zijn, en duidelijkheid waar de uitkomsten van de methodieken gebruikt worden in de escalatieladder.
- GTS deelt de zienswijze van de ACM dat procesvolwassenheid geen directe relatie heeft met procesefficiëntie en dat de gewenste mate volwassenheid van een proces afhangt van de relatie tot efficiëntie in de gehele bedrijfsvoering.
- Inzake monitoring wil GTS benadrukken dat zij enkel vergelijkbaar is met netbeheerders die structureel vergelijkbaar zijn, en dat een vergelijking met RNB's en TenneT daarom niet gerechtvaardigd is.

Punten uit reactie gasnetgebruikers

- Gezamenlijke reactie van E-NL, ELEM, VGN en VLNG
- Er zijn zorgen over de gemiddelde tariefstijging van 51% die het gevolg is van o.a. de CBb-uitspraak en versnelde afschrijving.
- ACM zou ook de strategische keuzes/processen van GTS moeten toetsen. Die hebben namelijk een groot effect op de langetermijnkostenontwikkeling van GTS.
- Een voorbeeld hiervan is de gehanteerde onderhoudsfilosofie voor een netwerk dat steeds minder gebruikt gaat worden. In dit kader zijn verschillende keuzes te maken. De ACM zou moeten toetsen welke keuzes GTS maakt, en of dat efficiënt is voor een netwerk dat steeds minder volumes transporteert.
- In de brede zin zou de ACM moeten kijken naar welke keuzes GTS maakt in het kader van haar exitstrategie. Wanneer zouden welke assets bijvoorbeeld niet langer gebruikt moeten worden?
- Het doel zou moeten zijn om de totale kosten zo laag mogelijk te houden.
- De partijen verzoeken de ACM om inzicht te geven in hoe de procestoetsing ook de totale kosten van GTS over de komende jaren minimaliseert en in hoe de ACM de samenhang ziet tussen toetsen van de investeringsplannen en het toetsen van processen in het kader van REG2027.

Onderwerpen GTS

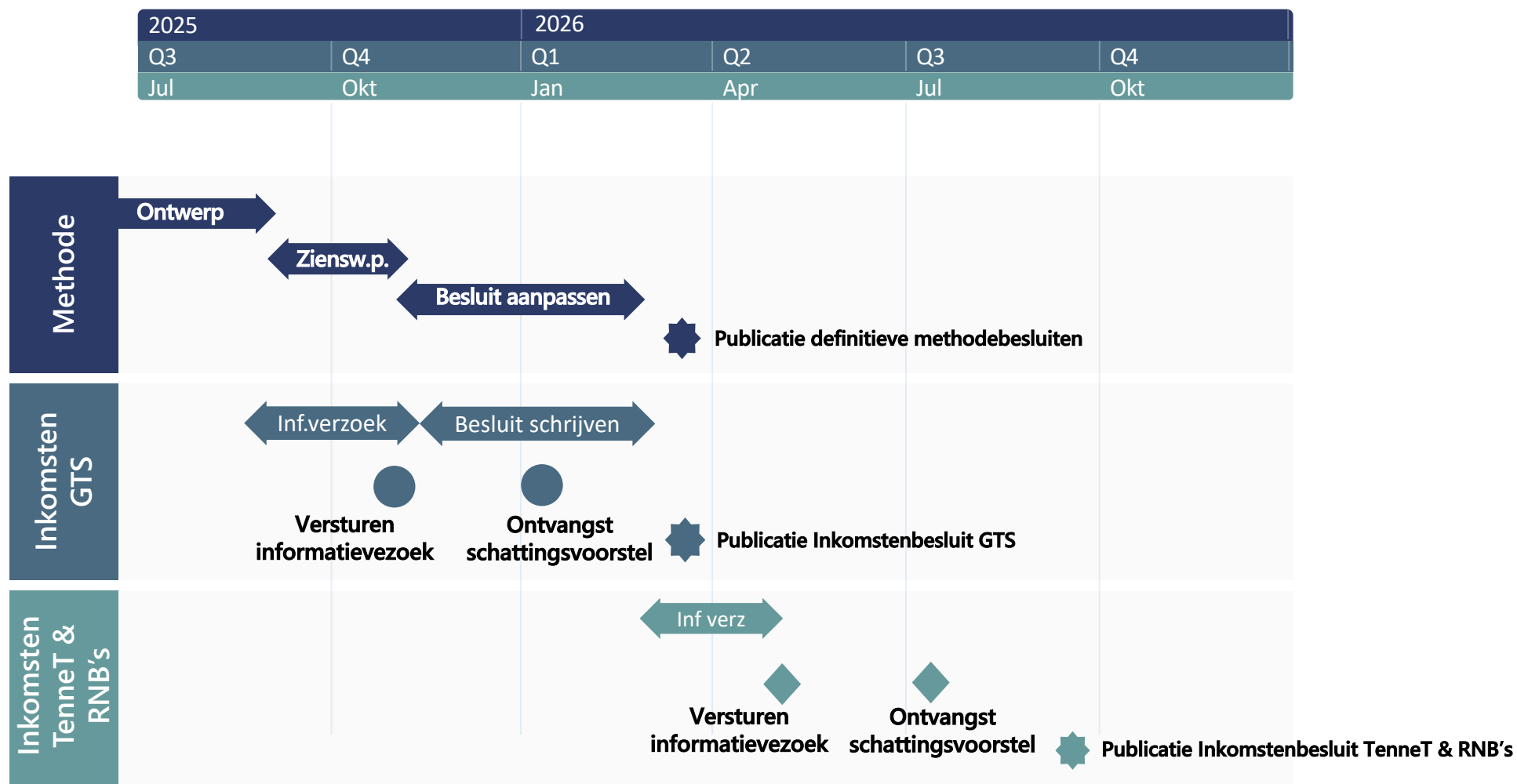
GTS-onderwerpen

- 10%-prikkel bij verkoop assets
 - In de huidige methode zit een prikkel om een zo hoog mogelijke prijs te onderhandelen bij de verkoop van assets: GTS mag 10% van de opbrengst zelf houden.
 - Bij overdracht aan een zustermaatschappij ontstaat hier overwinst voor Gasunie.
 - ACM is voornemens deze prikkel voor overdracht naar zustermaatschappijen te schrappen.
 - Voor overdracht aan derden is het wellicht wel wenselijk om deze prikkel te behouden.
 - Vraag: Zien jullie bezwaren of juist voordelen van deze 10%-prikkel bij overdracht van assets aan derde partijen?
- Assetoverdracht aan Gasunie
 - In 2021 zijn er assets overgedragen van GTS naar Gasunie Assets B.V. Dit waren vooral assets in ICT en bedrijfspanden. GTS huurt deze assets nu terug. Het uitgangspunt van de overdracht is inkomstenneutraliteit: er zou dus geen verschil moeten zijn in de kosten die GTS maakt.
 - In de huidige reguleringsperiode wordt hiervoor een incidentele correctie toegepast waarbij de huurkosten die GTS over tijd vergoed krijgt berekend worden alsof de overdracht niet had plaats gevonden.
 - In de nieuwe reguleringsperiode wil de ACM dit formaliseren.

Methode in detail

Tijdlijn methode- en Inkomstenbesluiten

Transparantie

- Het doel van transparantie is om de markt meer inzicht te geven in de uitdagingen, kostenontwikkelingen en motivatie van netbeheerders.
- Ook zorgt de vorm van de nieuwe reguleringsmethode ervoor dat de ACM op een andere manier toezicht gaat houden op de netbeheerders, waar efficiëntieprikkels minder expliciet aanwezig zijn.
- De ACM vindt het hierom belangrijk om extra inzicht te geven in de toetsen die zij doet op het gebied van efficiëntie bij de netbeheerders.
- Transparantie is tweeledig:
 - Transparantie uit de ACM over het toezicht wat zij doet
 - Transparantie vanuit de netbeheerder zelf
- De ACM hecht waarde aan transparantie vanuit de netbeheerder zelf omdat zij op deze manier direct aan de markt kunnen aantonen hoe zij efficiënt werken. Door keuzes uit te leggen aan de markt wordt vertrouwen tussen netbeheerders en gebruikers gestimuleerd, en worden onduidelijkheden sneller verholpen. De netbeheerder weet namelijk als geen ander welke afwegingen ze moeten maken en waar uitdagingen en kansen liggen.

Transparantie van de ACM

- Jaarlijkse bijeenkomst in Q1 met toezichtsrapportage over voorgaande jaar.
- Vorm: Bijeenkomst met slides die gepubliceerd worden, bijvoorbeeld zoals deze klankbordgroepen.
- Hier geeft de ACM inzicht in wat zij in het voorgaande jaar aan toezichtsinterventies heeft gedaan, en een overzicht van de resultaten van monitoring, procestoetsing, en de escalatieladder.
- Voorbeeld:
 - Vorig jaar heeft de ACM 20 signalen gekregen/gevonden,
 - hiervan zijn er 15 verrijkt,
 - er zijn 10 onderzoeken gedaan,
 - voor 8 onderzoeken zijn gesprekken gevoerd met netbeheerders,
 - 3 verbeterplannen zijn opgesteld door netbeheerders (en goedgekeurd door de ACM).
- Verbeterplannen zullen worden toegelicht.
- Eventueel korten van inkomsten zal ook in tarievenbesluit toegelicht worden. De mate waarin zal in een volgende KBG toegelicht worden.

Transparantie van de netbeheerders (1/2)

- Resultaten van doelmatig netbeheer
- Vorm: een regulatorisch jaarverslag

- Bijvoorbeeld:
 - Jaarlijkse publicatie van eigen monitoring
 - Verbeteringen in productiviteit en kostenbeheer
 - Geharmoniseerde klanttevredenheidsonderzoeken
 - Status van (uitbreidings-)investeringen en wachtrijen

- Onderdeel hiervan kan zijn: Wat doet de netbeheerder om efficiënter te worden?

- Vraag: Zijn er nog andere (algemene) punten waarop de netbeheerder transparanter kan zijn, bijvoorbeeld op hun website?

Transparantie van de netbeheerders (2/2)

- Tarievenpresentatie
- Vorm: jaarlijkse bijeenkomst met relevante belangenorganisaties, na publicatie van het tarievenvoorstel
- Bevat minimaal:
 - Kostenopbouw op basis waarvan toegestane inkomsten en tarieven tot stand komen
 - Incidentele wijzigingen in kosten t.o.v. voorgaande jaar, en waarom deze kosten wijzigen
 - Een overzicht van gerealiseerde investeringen
 - Toelichting over situatie en kosten rondom netcongestie

Duur reguleringsperiode

- Energiewet: keuze voor 4, 5 of 6 jaar
- Voornemen ACM: 5 jaar
- In lijn met de duur van de huidige en vorige reguleringsperiode
- 4 jaar is te kort om goed beeld te krijgen van effecten methode en de methode voor de volgende reguleringsperiode zo nodig daarop aan te passen
- 6 jaar is minder wenselijk in licht van eventuele veranderingen; belangrijkste aspect hierbij is het tussentijds bijstellen van bijvoorbeeld de WACC is immers o.g.v. Energiewet niet mogelijk

Afsluiting